

Elementy wiedzy o świecie

Słownik tematyczny

Historia i kultura – История и культура

Византия – Bizancjum
Киевская Русь – Ruś Kijowska
княжество – księstwo
князь – książę
правитель – władca
престол – tron
царь = император – car, cesarz
царица = императрица – caryca, cesarzowa
крещение – chrzest
вероисповедание – wyznanie
религия – religia
христианство – chrześcijaństwo
православие – prawosławie
католицизм – katolicyzm
ислам – islam
иудаизм – judaizm
государство – państwo
держава – mocarstwo
империя – imperium
храм – świątynia
церковь (православная) – cerkiew (prawosławna)
костёл (католический) – kościół (katolicki)
мечеть – meczet
синагога – synagoga
богослужение = служба – nabożeństwo, msza
священник – kapłan, ksiądz
монастырь – klasztor
монах – zakonnik
страна – kraj
строй (государственный) – ustrój (państwowy)
феодализм – feudalizm
капитализм – kapitalizm
социализм – socjalizm
коммунизм – komunizm
демократия – demokracja
перестройка – „pieriestrojka”, przebudowa
Россия – Rosja
Российская Федерация – Federacja Rosyjska
Российская Империя – Imperium Rosyjskie
союз – związek

Структура państwa – Структура государства

государственные учреждения – instytucje państwowe
знамя (мн. знамёна) – sztandar, chorągiew (sztandary, chorągwie *lm*)
флаг – flaga
герб – herb
орёл (двуглавый) – orzeł (dwugłowy)
всадник – jeździec

щит – tarcza
гимн – hymn
конституция – konstytucja
статья конституции – artykuł konstytucji
независимость – niezależność, niepodległość
край – kraj
республика – republika
область – obwód
национальность – narodowość
меньшинство – mniejszość
гражданин, гражданка, граждане – obywatel, obywatelka, obywatele
гражданство – obywatelstwo
парламент – parlament
палата парламента (нижняя и верхняя) – izba parlamentu (niższa i wyższa)
Государственная Дума – Duma Państwowa
Совет Национальностей – Rada Narodowości
депутат парламента – deputowany do parlamentu, parlamentarzysta
президент – prezydent
муниципальный – municypalny, samorządowy
мэр – mer
мэрия – merostwo
горсовет – rada miejska
учреждение – instytucja, biuro, urząd
ЗАГС = запись актов гражданского состояния – USC = Urząd Stanu Cywilnego
удостоверение личности – dowód tożsamości
паспорт (заграничный паспорт) – dowód osobisty (paszport)
столица – stolica
граница – granica
пограничник – żołnierz straży granicznej
пошлина – cło
таможенный досмотр – odprawa celna
таможня – urząd celny

Organizacje – Организации

выборы – wybory
обязанность гражданина – obowiązki obywatela
право на – prawo do
голосование – głosowanie
голосовать за – głosować na
электорат – elektorat
Евросоюз (ЕС) – Unia Europejska
левые / правые партии – lewicowe / prawicowe partie
НАТО – NATO
ООН (Организация Объединённых Наций) – ONZ (Organizacja Narodów Zjednoczonych)
СНГ (Содружество Независимых Государств) – WNP (Wspólnota Niepodległych Państw)

Zadania

- 1** Popatrz na ilustracje. Po dwukrotnym wysłuchaniu dialogów (1–4) wpisz do tabeli odpowiednie litery (A–E) oznaczające miejsca, w których toczą się dialogi. Jedna ilustracja jest zbędna i nie pasuje do żadnego dialogu.

A.

B.

D.

C.

E.

1.	2.	3.	4.

- 2** Usłyszysz dwukrotnie ogłoszenie nadawane przez radio. Na podstawie usłyszanych informacji odpowiedz na pytanie.

Какую выставку объявили по радио?

3 Przeczytaj tekst, z którego usunięto dwa zdania (1–2). Spośród podanych poniżej (A–C) wybierz dwa i wstaw w odpowiednie miejsca. Jedno zdanie podane zostało dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

Россия находится в двух частях света – в Европе и Азии. Она занимает площадь свыше 17 миллионов квадратных километров.

Самые длинные реки России – Амур, Лена, Обь с Иртышом, Волга, Енисей.

Самые крупные озёра – Байкал, Ладога, Онега.

На территории России имеется восемь природных зон. (1.) ____ .

В России насчитывается 13 городов с населением свыше 1 миллиона человек. (2.) ____ .

Население России составляет около 145 миллионов человек.

- A. Это арктические пустыни, тундра, лесотундра, лесная, лесостепная, степная, полупустынная и субтропическая зоны.
- B. Государственную власть в России осуществляет президент, Федеральное Собрание (Совет Федерации и Государственная Дума) и Правительство.
- C. Самые крупные города – Москва (около 9 миллионов человек) и Санкт-Петербург (более 5 миллионов человек).

4 Przeczytaj tekst, a następnie zdecyduj, które z podanych zdań (1–4) jest prawdziwe (P), a które fałszywe (F). Zaznacz znakiem X odpowiednią rubrykę w tabeli.

Матрёшка является символом русского народного творчества. Она представляет собой образ русской девушки в национальном костюме.

Вот какова история матрёшки. В конце XIX века богатый промышленник Мамонтов привёз из Японии точёную фигурку. Фигурка разделялась на части, а внутри была спрятана другая фигурка, а в ней следующая. Именно эта фигурка натолкнула русских на создание своего варианта, названного матрёшкой. Новой игрушкой заинтересовались мастера из деревни Сергиев Посад. Там они начали массово производить матрёшек.

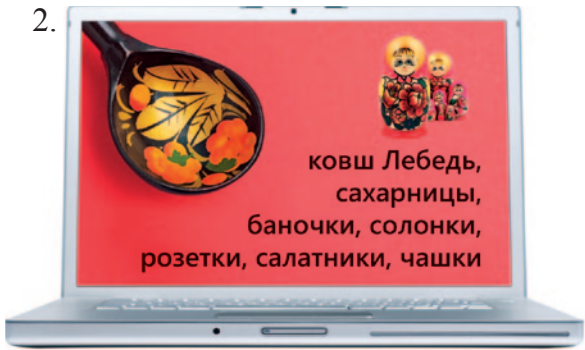
		P	F
1.	Матрёшка – это символ Японии.		
2.	Матрёшка представляет собой русскую девушку.		
3.	У матрёшки был японский образец.		
4.	Эту игрушку массово стали производить в Москве.		

5 Zapoznaj się z opisem sytuacji (1–4). Przyporządkuj do każdej z nich właściwą reakcję językową. Zaznacz jedną z trzech możliwości, zakreślając literę A, B lub C.

1. Pytasz w informacji kolejowej o czas odjazdu pociągu do Moskwy.
 - A. В котором часу отправляется поезд в Москву?
 - B. Когда приходит поезд в Москву?
 - C. С какого перрона отправляется поезд Варшава-Москва?
2. Делашу благодарности переходнику на улице в Санкт Петербургу за указание дороги до Эрмитажу.
 - A. Большое вам спасибо.
 - B. Я знаю, как дойти до Эрмитажа.
 - C. Уже иду в Эрмитаж.

3. Prosisz nauczycielkę o radę, do jakiego rosyjskiego miasta warto pojechać.
- A. Посоветуйте мне, пожалуйста, в какой русский город стоит поехать.
 - B. На какую экскурсию мы поедem?
 - C. В какой город я поеду?
4. Odpowiadasz na pytanie, dlaczego uczysz się języka rosyjskiego.
- A. Мне нравится учиться.
 - B. Я хочу поехать в Россию.
 - C. Я не хочу учить физику.

6 Przeczytaj ogłoszenia (1–4). Do każdego z nich dobierz odpowiednie zdanie (A–E).
Wpisz rozwiązania do tabeli. Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnego z ogłoszeń.

3.

И. К. Айвазовский	зал № 19
И. И. Левитан	зал № 60
В. И. Суриков	зал № 28
И. И. Шишкин	зал № 1

- A. Такой текст можно прочитать в картинной галерее.
- B. Автор этого объявления предлагает осмотреть Москву.
- C. Такой текст можно прочитать в Интернет-магазине.
- D. Автор этой рекламы приглашает в город белых ночей.
- E. Такой текст можно прочитать в театре.

1.	2.	3.	4.

- **7** W liście do kolegi/koleżanki z Rosji:
- dziękujesz za gościnność, jaką okazał/okazała ci wraz ze swoją rodziną;
 - piszesz, co podobało ci się najbardziej w rosyjskiej stolicy;
 - wyrażasz nadzieję, że kiedyś jeszcze pojedziesz do Rosji, aby zwiedzić inne miasta.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że długość listu / e-maila powinna wynosić od 50 do 100 słów. Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność i logika wypowiedzi oraz zakres i poprawność środków językowych.

Transkrypcja tekstów do słuchania

Nagranie nr 1

Dialog 1

Пётр: Скажите, пожалуйста, в котором часу прибывает на Белорусский вокзал поезд из Варшавы?

Сотрудница справочной: В 0 часов 20 минут.

Пётр: Спасибо.

Сотрудница справочной: Не за что.

Dialog 2

Экскурсовод: Вот мы с вами находимся в Лаврушинском переулке в городе Москва.

Женя: А что это за здание перед нами?

Экскурсовод: Это здание Третьяковской галереи.

Мы сейчас туда пойдём. Там находится самая известная в России Третьяковская картинная галерея.

Dialog 3

Павел: Папа, что это за памятник? Рыцарь восседает на коне.

Папа: Памятник князю Юрию Долгорукому. Это основатель Москвы.

Павел: А когда была основана Москва?

Папа: В двенадцатом веке, сынок.

Dialog 4

Аня: Я бы хотела привезти моим родителям и сестре какие-нибудь сувениры из Москвы.

Тамара: А вот здесь киоск с сувенирами. Давай посмотрим.

Аня: Какие красивые матрёшки! И шкатулки прекрасные.

Nagranie nr 2

Уважаемые москвичи и гости столицы! Завтра у нас открывается традиционная выставка цветов. Выставка работает без выходных дней с 10 до 18 часов в павильоне номер 2. Эта выставка для всех любителей прекрасного!

Klucz

Elementy wiedzy o świecie i krajach danego obszaru językowego

1. 1C, 2E, 3A, 4B
2. *Przykładowe odpowiedzi:* По радио объявили выставку цветов. / По радио объявили традиционную выставку цветов.
3. 1A, 2C
4. 1F, 2P, 3P, 4F
5. 1A, 2A, 3A, 4B
6. 1D, 2C, 3A, 4E

Źródła ilustracji i fotografii

Tekst główny:

s. 2 Sergey Pyatakov/RIA Novosti/East News (pomnik Dołgorukiego), Caro/Alamy/BE&W (kiosk z matrioszkami), Dmitrij Strelnikoff (Dworzec Białoruski), Eastern photography/Alamy/BE&W (park), A. Manewcowa/WSiP (Galeria Trietiaowska); s. 4 Vlasov Pavel/Shutterstock.com (St. Petersburg we mgle), cloki/Shutterstock.com (laptop), liubomir/Shutterstock.com (łyżka zdobiona), Sergii Figurnyi/Shutterstock.com (matrioszki), EML/Shutterstock.com (balet).

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne oświadczają, że podjęły starania mające na celu dotarcie do właścicieli i dysponentów praw autorskich wszystkich zamieszczonych utworów. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, przytaczając w celach dydaktycznych utwory lub fragmenty, postępują zgodnie z art. 27¹ ustawy o prawie autorskim. Jednocześnie Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne oświadczają, że są jedynym podmiotem właściwym do kontaktu autorów tych utworów lub innych podmiotów uprawnionych w wypadkach, w których twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia.